



Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibus Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt V. Causæ, cur tanta hominum multitudo sectam Mahometicam amplectantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

feruat, quæ secundum Aristotem in politicis ad tuendam, diuque conservandam tyrannidem plurimum conducunt. Tene enim subditos profus subiectos, & viles, & item pauperes, & inermes, & in vicem diffidentes: habet plurimos exploratores & insidiatores, quibus magna proposita sunt præmia; & sufficit quælibet suspicio, aut etiam umbra dubitationis de quocunque, quin etiam vel minima calumnia valet ad perdendum hominera. Super omnia corat, ne imperio suo subditi, præcipue verò quorum in bellicis functionibus utitur opera, & ministerio, ab illius externæ gentis, vel Principis patrocinio vel gratia ullo modo pendeant.

CAPVT V.

Causæ, cur tanta hominum multitudo sectam Mahometicam amplectantur.

Cum autem fides Christiana, ut jam supra ostendimus, tot excellentis & nobilitatis prerogativis super omnes leges & sectas alias ordinata sit, atque virtutum floribus tota plena, uivertis mirum in modum emineat; sectaque Mahometi, sive Saracenorum erroribus, & spurcissimis perfusa sit, mirum fortasse aliquibus videbitur, & questione dignum, Cur ad prædictam Mahometi sectam, tanta hominum multitudo, & populorum diversitas confluerit, maximè cum ratio naturalis hominis, ut ait Philosophus primo Ethic. semper ad optima inclinetur. Huic dubitationi primo respondeat Richardus, in *Confutatione legis Mahometicæ cap. 10. his ve. bis:*

Notandum autem, quatuor esse partes eorum, qui retinent errorem Mahometi. Prima eorum, qui ingressi sunt Saracensium per ensem: quos etiam nunc suum errorem cognoscentes respiciunt utique, nisi cum propter ensem timerent. Alia pars eorum est, qui decepti sunt à Diabolo credentes vera esse mandata Tertia pars est eorum, qui nolunt discedere ab errore majorum suarum: sed auunt detinere ea, quæ eorum Patris detinebant, Mahometi sectam, tanquam minus malam, sine dubio elegerunt. Quarta pars eorum, qui propter remissionem vitæ, & multorum multitudinem, & alia remissibilia potius in hu immunditiam, quam æternitatem futuri seculi amaverunt, & cum his concordēs sunt, qui apud eos Sapientiores appellantur.

Et qui literarum peritiam habent, non credunt legem illorum esse veram, vel bonam simpliciter: sed vehementer voluptatum excusat: iudicium rationis prout dicit Sapiens. Sicut & multi literarum expertes non seruant Evangelij legem, etsi credant bonam & veram esse, potius imitantur viam Alcorani, quamvis credant in veritate illum errasse.

Et hujus rei signum in utrisque est, transmutantur enim quidam Saraceni in Christianos, & Christiani quidam sunt Saraceni. Christianus quidem nunquam in morte fieret Saracenus, sed in vita: Saracenus autem potius in morte fit Christianus, quam in vita: Vtque igitur horum potius eligit Christianus mori, quam Saracenus, nisi aliquo modo prædicta vi abstrahatur. Hæc Richardus.

Quate cum in hac secta, alii teneantur errore quodam tradito per maiores, & ignorantia meliorum, alii metu, alii cupiditate opum, alii illectamentis voluptatum. (Sunt enim omnia, quæ ille præcepit & iurmodi, ut homines nec penes legem possint ab eis averti, ac eos ceteri, ut mirandum non sit crassos illos ac rudes ad id quod suadet libido se adiunxisse. Et quemadmodum Im-

perium armis atque vi retinetur, ita etiam secta. Quod prævidens Mahometus legislator, dixisse fertur, tam diu legem suam duraturam, quam diu victoria suorum. Scilicet conscius erat sibi, non in recti persuasionem illam esse sitam, sed in violentia. Idcirco qualem ferre legem perpendens, quatuor illam vallis sepivit, ne aditus pateret ad illam subvertendam. Primò, quod jubet eos interfici, qui Alcorano contradicerent. Deinde, quod vetat cum hominibus diversæ sectæ disputatione congedi. Tertio, ne credant cuiquam nisi Agareno. Quarto, ut se regent se profum ab aliis, & dicant: Mihi lex mea tibi tua: vos ab eo quod ipse operor estis liberi, ego autem ab eo quod vos operamini. Quibus munitis tuta erit cuiuslibet securæ, aut lenonis, aut Tyranni institutio.

Cardinalis vero Tutrecemata latius propositæ satisfaciendæ difficultati, Ad hanc, inquit, quæstionem facilliter responderet, si considerentur astutia, & viæ, quibus usus est Mahometus, ad introducendam sectam suam, & quibus posset etiam suam regere, & Christianæ fidei veritatem in opinione stultorum, & insipientium hominum depravare: de quibus, quia plura superius percurramus, pauca subjungemus. Fuerunt autem quinque viæ, sive astutiæ Mahometi, quæ sunt contrariæ viis, quibus fides Catholica stabilitatem suscipit; de quibus S. Thom. 1. contra Gent. cap. 6. loquitur.

Prima est, quod carnalium voluptatum promissionibus, ad quarum desiderium carnalis concupiscentia instigat, populos allexit; promisit enim hominibus legem suam suscipientibus, legem carnalem, & voluptatibus plenam, qualem sibi præparari optabat; ibi carniam, & omnium fructuum usum, ibi lactis, vini, & mellis rivulos, & aquarum splendentium cursum, ibi pulcherrimarum mulierum & virginum amplexus, & luxus, quibus summa voluptas ejus describitur; quæ omnia obedientibus sibi promittit. Unde non mirum, si carnalis & bestialis populus, secutus est illum. Fides vero Christiana è converso intravit; non enim carnalia promittit, non voluptatem carnalis, sed facilitatem, qualem ipsi Angelici Spiritus habent, quæ ineffabilis est, & incomprehensibilis, quemadmodum supra prosequuti sumus.

Secunda via, qua Mahometus usus est, ad allucendum populos ad sectam suam, quod præcepta dedit promissi conformia, carnali voluptati habenas relaxans, quibus facillè carnales homines obediunt. Ut enim Tullius narrat, bene dixisse Platonem, *Voluptatem escam esse malorum, qua capiuntur homines, ut pisces banno: & Virgil. in Buccol. Trahit sua quemque voluptas.* Hac ratione, ut dicit Lactantius, Epicureorum disciplina multo celebrior semper fuit, quam cæterorum; non quia veri aliquid affert, sed quia multos ad populare nomen voluptatis invitat, dicens voluptatem esse maximum bonum, Non sic autem lex Christiana procellit, in qua voluptates carnis maximè prohibentur, & omnia, quæ in mundo sunt contemni docentur; quæ ferè à tota multitudine hominum appetuntur, ut sunt libidines, delectationes golæ, & honores mundani, quibus animi mortalium maximè afficiuntur, ut dictum est. Unde 1. Joan. 2. *Nolite diligere mundum, nec ea quæ in mundo sunt; si quis diligit mundum, non est charitas Patris in eo, quoniam omne quod est in mundo, aut est concupiscentia carnis, aut concupiscentia oculorum, aut superbia vitæ; quibus exhortationibus animos mortalium assentire maximum miraculum est, & manifestum divinæ inspirationis opus; ut contemptis visibilibus sola invisibilia capiant.*

Thom. à Jesu Oper. Tom. I.

D d

Tertia

Tertia via, qua Mahometus processit, fuit, quod documēta veritatis non attulit, nisi quæ de facili à quovis mediocriter sapiente, naturali ingenio agnosci possint; quin potius vera, quæ docuit fabulis, & falsissimis doctrinis miscuit, ut quod DEUS sit unus, sitque Creator omnium rerum, & quod ei timor & honor exhibendus sit. At quod pietatis opera exercenda sint, quilibet etiam parum doctus intelligit esse faciendā, & quæ etiam antequam Mahometus illa scriberet, in Evangelio plenius continentur. Lex vero Religionis Christianæ plurima documenta tradit veritatis, divinius hominibus revelatæ, quæ excedunt totius humani intellectus virtutem, & facultatem; ut est Trinitas personarum, in unitate essentia Divinæ, generationis arcæum, Divinæ incarnationis mysterium, & Eucharistiæ ineffabile Sacramentum, & similia, quæ omnia superant omnem creatum intellectum; de quibus *Eccl. 1. 3.* dicitur: *Multa supra sensum hominis ostensa sunt tibi,* & Prophetæ in *Psal. 118.* *Considerabo mirabilia de lege tua.* Item, *Mirabilia facta est scientia tua ex me confertata est, & non potero ad eam.* Id est, ex me, attingere. & *Apost. 1. Corinth. 2.* *Quæ sunt Dei, nemo novit, nisi Spiritus Dei; nobis autem revelavit per Spiritum sanctum.*

*Eccl. 1. 3.**Psal. 118.**1. Cor. 2.*

Quarta via, qua Mahometus in propagatione suæ legis usus est, sicut in *precedenti* diximus, fuit tyrannica violentia & potentia armorum. Non enim signa adhibuit supernaturaliter data, quibus solis divinæ inspirationis conveniens testimonium adhibetur, dum operatio visibilis, quæ non potest esse nisi Divina, ostendit Doctorem veritate invisibiliter inspiratum. Ubi notandum, quod non aliqui Sapientes in rebus Divinis excitati & humanis, à principio crediderunt ei; sed homines bestiales in desertis errantes, omnis doctrinæ Divinæ prorsus ignari, per quorum multitudinem, alios armorum violentia in suam legem coëgit.

Illustrius vero Christiana Religio, non sic armorum potentia introducta est, ut in *precedenti* cap. dictum: quia DEO non placent violenta obsequia; sed mitis prodigiis, & operibus visibilibus, quæ totius naturæ superant virtutem & facultatem, videlicet mirabili curatione languorum, mortuorum resurrectione, celestium corporum mirabili mutatione; & quod mirabilis est, humanarum mentium inspiratione; ut Idiote & simplices, dono Spiritus sancti repleti, summam sapientiam, & facultatem in instanti consequerentur. Unde soli Christiani prædicationibus, martyrio, & miraculis, non vi aliqua temporali, omnium nationum gentibus Christi fidem suaserunt, quod Prophetæ ita Spiritu prævidens ait: *In omnem terram exivit sonus eorum, & in fines orbis terræ verba eorum.* Unde *Lactantius* dicit: *Denique nulla gens tam inhumana est, nulla Religio tam remota, cui aut possessio Christi, aut sublimitas Majestatis ignota sit.*

Psal. 118.

Quinta via, qua Mahometus in dilatatione legis suæ usus est; fuit, quia nulla Divina oracula præcedentium Prophetarum, ei testimonium perhibent, quin potius, quasi omnia veteris & novi testamenti documenta, fabulosa narratione depravavit, ut patet ejus Alcoranum insipientibus, & astuto consilio liberos veteris, & novi testamenti suis sequacibus non reliquit legendos, ne per eos falsitatis arguerentur: E converso vero, quia fides Christiana ex lege veteri, & Prophetarum oraculis veritatis suæ habet clarissima testimonia, Christus mandat scrutari scripturas, dicens Joan.

5. Scrutimini scripturas: illa sunt, quæ testimonium perhibent de me.

Ex quibus satisfactum esse creditur quæstioni, qua quærebatur, Quare tanta populorum multitudo sectæ Mahometi erroribus & fautoribus plenè adhaeruit? Nec de hoc debent multum homines admirari, qui in nobilissima Christiana Religione militant; quoniam, ut Scriptura sancta testatur, *stultorum infinitus est numerus,* *Eccl. 1. & Matth. 20.* dicitur, *Multi sunt vocati, pauci vero electi.* Unde etiam major est vilium rerum, quam pretiosarum multitudo, ut ferri, plumbi, quam argenti, & auri, & pauciores pretiosi lapides, quam non pretiosi. Hæc Turcremata.

*Eccl. 1.**Matth. 20.**Eccl. 1.**Matth. 20.*

CAPUT VI.

Felicitate & victoriis Mahometanorum non probari, eorum legem esse à Deo.

CUR in fide Christi (objiciunt Mahometici) toto orbe propagata, passus est DEUS innumeros populos Mahometi opere ab imperio Christi seduci, & ad suam legem compelli, Mahometique dominationem indies feliciter augeri: si igitur Christus est DEUS, illicque Mahometus adversus, cur se à Mahometo superari passus est? Vera igitur, inquit Saraceni, fides nostra est, vestra autem falsa: hoc igitur potissimum argumento adversus Christianos se defendunt, quo etiam multi ex Christianis ignari ita obvolvuntur, ut quid respondeant prorsus ignorent.

Michael de Medina *lib. 1. de rell. in Deum fide* affect aliquas rationes, quibus præmuniri possint, qui forte videntes Mahometanorum prosperitatem, nutarent in fide; nimirum, inquit, familiarè esse infidelibus, ut in præsegni vita felicitate aliqua fruantur, vel quod bona quædam moralia faciant, quæ divinam Magnificentiam quodammodo remunerare non dedecet, ut de Romanorum felicitate docuit Augustinus. Aut quod magis credendum est, ad probandos fideles. De quo etiam argumento optimè ante Medinam egit *Savanarola lib. 4. cap. 7. de triumpho Crucis.*

Elegantissimè vero inter alias PIUS II, in *Epistola* Morbisano Turcarum Principi missa, propè finem proposuit satisfaciendæ dubitationi, simulque errorem, sive astutiam Mahometi rejicit, ac detegit, præcipientis Saracenis, ne de Alcorano disputationem admittant: præmissa igitur aliquorum legis Mahometicæ errorum confutatione, sic ait: *Cognoscis jam, nisi fallimur, veritatem, & majestatem nostræ legis, nec utilitatem ignoras: incipisque de tua diffidere, & ardes desiderio disputandi, velleque latius cuncta discurre; sed obstat legifer tuus, & inquirere verum prohibet, & interminatur, & clamat: Non est mea lex, quæ disputationi subjiçienda sit, cave ne quid loquaris: arma sunt in manu mea: dum nihil credis, multum imperii adeptus es. Qui non audiunt meam vocem, gladio conterendi sunt, enis meæ legis dignitatem tueur. In Arabia ortus ejus fuit ex patre principio, quantum creverit, vides. Egyptum adjeçit meæ legi, & Syriam, & Mesopotamiam, & Libyam, & Indiam, & Mauritaniam, & partem Hispaniæ, & divitem Asiam, & doctam Græciam, & fortem Thraciam, & nobilem Macedoniam, sunt, & aliæ quamplurimæ Regionis sub Imperio meæ legis, quæ armis, non verbis quæsitæ sunt. Muliebri est verba refulare,*